

Starfsstöð	Heimilisfang	Viðstaddir			
FE-1105 Arnarlax hf. - Arnarfjörður	Strandgötu 1 465 Bíldudalur	Silja Baldursdóttir Gæðastjóri Nikolas Tzamouranis Gæðatengill			
Tilefni	Eftirlit framkvæmt	Dagsetning skýrslu	Tímar við úttekt	Viðbótartímar	Yfirvinna
Reglubundin skoðun	23.10.2023	14.11.2023	33,00	0,00	0,00

Skoðuð voru og tekin afstaða til 18 skoðunatriða af 22. Gerðar eru kröfur um úrbætur í 6 skoðunatriðum, þar af 2 Alvarleg frávik og 4 Frávik. Nema annað sé tekið fram þá er veittur frestur til næstu reglubundinnar skoðunar samkvæmt áhættumati. Úrbótum skal lokið eins fljótt og auðið er.

Frestur til úrbóta

15.2.2024

Alvarlegt frávik	Frávik
4.1.3 Eldisbúnaður	4.1.2 Dauðfiskur
5.1.6 Innri úttektir - sannpröfun (rekstarleyfi>20.tonn)	4.1.4 Eftirlit og viðgerðir á netpokum
	4.1.5 Eldissvæði
	5.1.5 Innra eftirlit (rekstarleyfi>20.tonn)

Niðurstaða eftirlits

Eftirlitsmennirnir Karl Steinar Óskarsson, Vigdís Sigurðardóttir og Kristján Rafn Guðmundsson mættu í eftirlit hjá Arnarlax Bíldudal mánudaginn 23. október 2023. Farið var yfir gæðakerfi vegna leyfis FE-1105 en einnig var farið út á eldissvæðin Haganes og Hringsdal. Ekki var hægt að fara á eldissvæðið Steinanes. Búið var að slátra öllum fiski á Tjaldanesi.

Eftirlitsmenn skoðuðu allar skýrslur vegna neðansjávar eftirlits og allar atvikaskráningar hjá eftirlitsþega frá 1. janúar til október 2023.

Matvælastofnun mun fara í eftirfylgni eftirlit þann 15. febrúar 2024 til að tryggja að úrbætur hafi farið fram.

Vakin skal athygli á að skv. 1. mgr. 26. gr. stjórnslulaga, er þér heimilt að kæra ákvörðun þessa til matvælaráðuneytisins. Jafnframt skal athygli vakin á 1. mgr. 27. gr. laganna, þar sem segir að stjórnslukæra skuli borin fram innan þriggja mánaða frá því að aðila var tilkynnt um stjórnvaldsákvörðun."

Um gjaldtöku fyrir eftirlit og aðra gjaldskylda starfsemi Matvælastofnunar s.s. útgáfu leyfa, vottorða, skráningar o.fl. fer skv. gjaldskrá nr. 392/2022. Krafa birtist í netbanka og reikningur er birtur á Ísland.is.

Starfsstöð

Arnarlax hf. - Arnarfjörður
Strandgötu 1
465 Bíldudalur
Staða: Í gildi
Kennitala: 5803100600

Starfsemi

Frumframleiðsla - Þáttur VI - AE - Áframeldi - 1

Tengiliðir

Silja Baldvinsdóttir	6167815	silja@arnarlax.is	Gæðastjóri
Arnarlax ehf.	004795820104	ron@arnarlax.is	Rolf (Yfirmaður sjódeildar)
Hjörtur Methúsalemsson	8667803	hjortur@arnarlax.is	Verkefnastjóri
Jón Garðar Jörundsson	8565330	jongardar@arnarlax.is	Verkefnastjóri
Valdimar Bernókus Ottósson	4140628	valdimar@arnarlax.is	Production Coordinator

4 - Byggingar, búnaður og eldissvæði

4.1 - Sjókvíaeldi

32 - 46.gr. reglugerð nr.540/2020 og 20.gr. reglugerð nr. 300/2018

4.1.3 Eldisbúnaður

Sett inn: 13.11.2023

Alvarlegt frávik

Við skoðun á köfunarskýrslum úr neðansjávar eftirliti kom í ljós að ekki hefur verið tilkynnt um öll

göt sem hafa uppgötvast .

Matvælastofnun leitaði skýringa á þessu í fyrirspurn sem send var 2.

nóvember sl. og svör bárust þann 9. nóvember sl.

Í svörum sínum segir Arnarlax að fyrirtækið telji að ekki þurfi að tilkynna um göt ef fyrirtækið

meti það sem svo að ekki hafi verið grunur um strok.

Matvælastofnun krefst þess að Matvælastofnun sé tilkynnt um öll göt og önnur frávik á búnaði þegar fiskur er í kvíum.

Í 33. gr. í reglugerð nr. 540/2020 segir m.a.: Tilkynna skal um frávik á búnaði til Matvælastofnunar og til framleiðanda eða þjónustuaðila.

4.1.2 Dauðfiskur

Sett inn: 13.11.2023

Frávik

Matvælastofnun fór út á eldissvæðið Haganes í Arnarfirði og skoðaði kvíar og þar af eina kví með neðansjávardróna (ROV).

Fiskar með sár eftir lús voru við yfirborð á kvíum á Haganesi. En við skoðun með ROV þá mátti sjá að megnið af fiskinum var á 9 - 15 metra dýpi og í góðu ástandi.

Augljóst var að í einhvern tíma áður en eftirlit fór fram hefur særður fiskur safnast upp í kvíum á Haganesi og á þeim tíma sem eftirlitsmenn MAST voru út á Haganesi gerðu starfsmenn Arnarlax engar tilraunir til þess að fjarlægja særðan fisk. Um borð í þjónustubát voru eingöngu litlir háfar sem að mati MAST hefðu ekki dugað til þess að fjarlægja allan særðan fisk úr kvíum.

MAST krefst þess að meiri áhersla verði lögð á að fjarlægja særðan og dauðvona fisk úr kvíum og að notast verði við viðeigandi búnað miðað við umfang.

44. gr. reglugerðar nr. 540/2020

Umhirða eldisfiska.

Huga skal að velferð eldisfiska í öllu eldi.

Sýktur fiskur skal fjarlægður og honum eytt svo fljótt sem verða má samkvæmt nánari ákvörðun dýralæknis fisksjúkdóma hjá Matvælastofnun. Gripið skal til þeirra ráðstafana sem ástæða þykir til svo að koma megi í veg fyrir útbreiðslu sjúkdóma. Matvælastofnun er þó heimilt að veita undanþágu frá þessu ákvæði.

þegar því verður við komið skal fjarlægja daglega dauð lagardýr úr eldiseiningu og skrá fjölda og þyngd fiska. Upplýsingar um afföll skulu vera aðgengilegar eftirlitsmönnum Matvælastofnunar í fiskeldisstöð.

4.1.4 Eftirlit og viðgerðir á netpokum

Sett inn: 13.11.2023

Frávik

Við eftirlit með köfunarsýrslum og atvikaskrárum kom í ljós að ekki er farið að kröfum sem koma fram í 34. gr. reglugerðar nr. 540/2020.

Allar viðgerðir skulu skráðar í sérstaka ástands- og viðgerðarskýrslu sem inniheldur a.m.k.:

Nafn, heimilisfang og undirskrift verkstæðis. Númer vottunarskírteinis. Einkennisnúmer netpokans. Lýsingu á umfangi og staðsetningu skemmda. Lýsingu á viðgerðinni.

Matvælastofnun gerir kröfu um að allar viðgerðir verði skráðar í samræmi við ofangreina grein í reglugerð um fiskeldi.

4.1.5 Eldissvæði

Sett inn: 13.11.2023

Frávik

Eldisbúnaður er ekki allur innan skilgreinds eldissvæðis á Tjaldanesi

35. gr., 46. gr. og viðauka V í reglugerð nr. 540/2020.

Allur búnaður sjókvíaeldisstöðva (kvíar, festingar, prammar o.fl.) er innan tilgreinds ræktunarsvæðis(hnita) í rekstrarleyfi.

5 - Gæðastjórnun og innra eftirlit

5.1 - Skipulag, verklag, viðbragðsáætlanir og innra eftirlit

47. - 50. gr. og viðauki III. í reglugerð nr. 540/2020

5.1.6 Innri úttektir - sannprófun (rekstarleyfi > 20.tonn)

Sett inn: 13.11.2023

Alvarlegt frávik

Sannprófa skal gæðakerfið í heild sinni að lágmarki einu sinni á ári, alltaf eftir slyssleppingar eða önnur alvarleg óhöpp og þegar verulegar breytingar eiga sér stað á rekstri fiskeldisstöðvarinnar.

Sannprófunarhópur fyrirtækisins sannprófaði ekki gæðakerfið í kjölfar þess að göt uppgötvuðst á kvíum nr. 1 og 6 á Tjaldanesi og á kví 11 á Haganesi og er það ekki í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 540/2020, sbr. viðauka III.

Gerð er krafa að á að sannprófun verði lokið áður en eftirfylgni stofnunarinnar fer fram.

5.1.5 Innra eftirlit (rekstarleyfi > 20.tonn)

Sett inn: 13.11.2023

Frávik

Arnarlax gat ekki sýnt fram á að innra eftirlit hafi verið með því hvort neðansjávareftirlit hafi verið framkvæmt samkvæmt verklagsreglu fyrirtækisins.

Matvælastofnun gerir kröfu um að verklagsreglum innra eftirlits verði fylgt eftir.

Viðauki III í reglugerð nr. 540/2020.

Verklag er til staðar sem tryggir skilvirkt innra eftirlit með starfsemi fiskeldisstöðvarinnar. Að

lágmarki skal vera eftirfarandi innra eftirlit:
Móttökueftirlit (ástand netpoka við móttöku).
Yfirborðseftirlit (s.s. ástand á búnaði, fiski á yfirborði og afræningjum við eldiskvíar).

Neðansjávarftirlit (köfun eða eftirlit með neðansjávarmyndavélum).

Eftirlit með laxalús.

Eftirlit með skyggni sjávar (sjóndýpi),

Eftirlit með sjávarhita

Eftirlit með súrefnisinnihaldi sjávar.

Vöktun á botnseti/botndýrum.

Í verklagi skal jafnframt lýsa markmiði, ábyrgð, tíðni, viðmiðunarmörkum, aðgerðum til úrbóta ásamt því hvað skrá skuli.

Eftirfarandi skoðunatriði voru skoðuð og reyndust í lagi

2.1.1 Rekstrarleyfi	2.1.2 Framleiðsluskýrsla	2.1.3 Stöðvarskírteini sjókvíaeldisstöðva
4.1.1 Bátar og flutningstæki	4.1.6 Hvíld eldissvæða	4.1.7 Merkingar sjókvíaeldisstöðva
4.1.8 Framkvæmd flutnings	4.3.1 Viðbragðsáætlun vegna stroks	5.1.1 Gæðahandbók sjókvíaeldisstöðva
5.1.2 Þjálfun starfsfólks (rekstrarleyfi>20.tonn)	5.1.3 Verklagsreglur (rekstrarleyfi>20.tonn)	5.1.4 Viðbragðsáætlanir (rekstrarleyfi>20.tonn)

Karl Steinar Óskarsson
karl.oskarsson@mast.is
Sérfræðingur
4504800

Lagagrunnur eftirlits

Eftirlit með fiskeldi er samkvæmt lögum nr. 71/2008 um fiskeldi. Löggjöfin fjallar um eftirlit og leyfisveitingar rekstrarleyfa til fiskeldis. Nánari ákvæði hafa verið sett fram í reglugerð nr. 540/2020 um fiskeldi.

Markmið laga um fiskeldi er að skapa skilyrði til uppbyggingar fiskeldis og efla þannig atvinnulíf og byggð í landinu, stuðla að ábyrgu fiskeldi og tryggja verndun villtra nytjastofna. Skal í því skyni leitast við að tryggja gæði framleiðslunnar, koma í veg fyrir hugsanleg spjöll á villtum nytjastofnum og lífríki þeirra og tryggja hagsmuni þeirra sem nýta slíka stofna. Til að ná því markmiði skal tryggt að eldisbúnaður og framkvæmd í sjókvældi standist ströngustu staðla sem gerðir eru fyrir fiskeldismannvirki í sjó.